

Hüseyin Ferhad: Şiiri, kavimler kapısı

Yeni şiirlerini 'Nihayet Bir Cümledir İnsan'da bir araya getiren Hüseyin Ferhad, İpek Yolu'nu şiirinin nasibine düşen baharatla kat eden, dağlar, ovalar, yedi denizlerle **yoldaşlık** eden bir 'kavim şairi' sayılır. Şaman geleneğini şiirde sürdüren, Şaman süslenmesi gibi şiiri süsleyen, takıp takıştıran...

HAYDAR ERGÜLEN
haydaree@yahoo.com

Şiiriyle düzyazısı birbirlerinden el alan, birlikte ilerleyen ve yükselen şairlerden biri de Hüseyin Ferhad. Şiirin 'başka bir zaman' olduğunu hissedip hissettirenlerden... Dedim ama bunu 'kategorize' etmek için söylemedim. Tam tersine, diyelim ki 'beş benzemez'den biri de odur.

Esin kaynağı boldur Ferhad şiirinin. Tarihten coğrafyaya, kadim dillerden mitolojiye, dinden mezheplere, tektanrıdan çok tanrıya, her şey bu şiire yoldur. Ne de olsa nehirler boyunca giden, İpek Yolu'nu şiirinin nasibine düşen baharatla kat eden, dağlar, ovalar, yedi denizlerle **yoldaşlık** eden, tıpkı tabiat gibi şiirin de insanın hem parçası hem de bütünleyeni olduğunu sezen, gelenek demeyelim adına, 'töre' diyelim, insanı yeniden töresiyle, yani rüyasıyla buluşturmak isteyen, bir anlamda değil her anlamda, çok anlamlı bir biçimde yani 'kavimler kapısı'nın şiirini yazan, bir 'daüssıla' ya da 'yurtsama', iki sözcüğü de ayrı ayrı severim, duygusuyla şiirini gezdiren, kendisi de o **şiirle** gezen bir 'kavmin şairi' sayılır Hüseyin Ferhad.

Şiirimizin neredeyse tümüyle kapattığı bir kapı, Doğu kapısı, onun şiiriyle aralanmıştır birkaç 10 yıldır. "Uzun yola çıkmaya hüküm giymiş" bir şair olmak, belki de ilk kez bir esrimeye, sevince neden olmuştur ki, Ferhad'ın şiiri hâlâ bu sevinçle **yaşadımın**.

Kültür şiiri, düşünce şiiri. Bu şiirlere renk veren, zenginlik katan, daha sıcak şiirler olarak okunmasını sağlayan ve sözcükleri daha parlak kılsansa, aynı zamanda bir söylence şiiri olmasıdır. Bir tür 'patchwork', yani 'kırkyama' duygusu uyanıdırması ise, neredeyse Doğu'ya ait olan her şeyden, 'miri mal' olarak bir parça almasındandır.

Yaşar Kemal gibi "O güzel insanlar o güzel atlara binip gittiler" demez. "Ah'lar Sagu"larla insanı insan yapan ve artık yitlikler hanesinde sayılan şeylerin peşine düşer. Yitik ama şiiri dipdiri, görklü, büyülü adların, atların, yurtların peşine... Hayatı şiir kılan, şiiri hayat kılan bir yolculuktur geçmiş onda. Bakmayın 'geçmiş' dediğime, vakti geçmiş ama şiiri geçmemiş bir yaşamadan söz ediyorum.

H. Ferhad şiirinde tüm zamanlar içi-

cedir adeta. Şamanlardan Ankara'ya, Orta Asya'dan İstanbul'a, Mezopotamya'dan Akdeniz'e, Ege'ye doğru, tarih şiiri, mitoloji şiiri, bir bakıma şiirin kendisi olan 'yol'un şiiri, coğrafya şiiri, hepsi bir 'retro' şiirde buluşur. Marco Polo gibi, Evliya Çelebi gibi, İbn Batuta gibi dolaştırır bizi. Kâşif, seyyah ve şair olarak. O bunu 'Avşar' olmakla açıklayacaktır. O da başka bir abdal koludur, hem Yörük hem Batıni.

'**Simurg**'lardan biri olarak bir şair olmak biraz böyle bir şey galiba. Dünyevi, laik, **Simurg**'u, Kaf'ı, cenneti, cehennemi uzaklarda aramayan, tasavvuf ehli gibi diyalektik ehli olan bir şair. Hem dökümcülerden biri, şiiri tava getiren, harfleri döken, demini veren hem de şehirlerden kadınlara, tanrıdan nehirlerle, şairlerden atlara sayıp döken. Sözcükleri şehvetle seven.

Şaman geleneğini şiirde sürdüren, Şaman süslenmesi gibi şiiri süsleyen, takıp takıştıran... Ama hangi rengi takıştırırsa takıştırın, şiiri en çok göğe, maviye yakın olan, gök tengri, mavi tengri. Çobanlı değil yaban Türkçe, melez Türkçe, renkli Türkçe. Bunları onun son şiir kitabı 'Nihayet Bir Cümledir İnsan' vesilesiyle yazıyorum. Cemal Süreya, Hüseyin Ferhad'ı okudu mu bilmiyorum, 'Deniz Çobanları' (1982), 'Ve Yürüdük Gecenin Ateşleri İçinden' (1984) kitaplarını okumuş olabilir. Onun Melih Cevdet için yazdıkları aklıma geliyor: "Ali'yi sadece Muhammed'in damadı olarak görüyor da, Akhilleus'un mızrağına çiçekler atıyor." Sonra da "Poseidon'un denizlerinden getirilecek aygırların şiirimizde damızlık şansını az buluyorum" gibi, 'şanssız' bir cümle kurmuştu.

Hüseyin Ferhad'ın şiirinin hem Melih Cevdet'in çabasının haklılığını gösteren hem de Cemal Süreya'nın kaygılarını gideren bir şiir olduğunu düşünüyorum. Bir de H. Ferhad gibi bir şair ve yazarımız olduğu için çok 'şanslı' olduğumuzu...

**NİHAYET BİR
CÜMLEDİR
İNSAN**

Hüseyin Ferhad
Yapı Kredi Yayınları,
2019
80 sayfa, 20 TL.